

Jeg må altså desværre meddele, at vi ikke kan støtte det foreliggende forslag fra Dansk Folkepartis side. Men vi er bestemt tilfredse med, at det er blevet fremsat, så vi får rørt ved problemerne og de ærede ministre bliver klar over, at når de bevæger sig ude i den store verden, er der noget her, de virkelig skal kæmpe for at få afskaffet.

Frank Bøgh (SF):

FN's generalsekretær, Boutros Boutros-Ghali, udtalte i september 1994:

»Landminerne må være en af de mest udbredte dødelige, langvarige forureningsformer, vi endnu har mødt, og vi er i gang med at tage kampen for at beskytte uskyldige civile mod minernes virkninger. Selv med en kraftig forøgelse af indsatsen verden over og forventede teknologiske fremskridt vil det være umuligt at løse problemet. Det eneste, der er at gøre, er at standse spredningen af minerne. Den bedste og mest effektive måde at opnå dette på er at indføre totalforbud mod produktion, brug og overførelse af alle landminer, og jeg opfordrer medlemsstaterne til hurtigt at overveje indførelse af et sådant forbud.«

Så vidt FN's generalsekretær for godt et år siden.

Vi forsøger i dag en opfølgning af generalsekretærens anbefalinger i et af de lande, der plejer at tillægge FN's anbefalinger stor vægt, et land, der i andre internationale sammenhænge er kendt i SF for at være et foregangsland. Generalsekretærens anbefalinger er her i Danmark bl.a. fulgt op af Dansk Røde Kors, der i et brev til alle folketingsmedlemmer, dateret den 30. oktober 1995 og underskrevet af det tidligere socialdemokratiske folketingsmedlem Christian Kelm-Hansen, skriver:

»De menneskelige lidelser har nået et sådant omfang, at kun et internationalt forbud mod disse våben vil kunne dæmme op for den humanitære katastrofe, som anvendelsen af antipersonelminer har skabt i en lang række lande. Går Danmark foran med et nationalt forbud i dette spørgsmål, vil et krav fra dansk side om et internationalt forbud få langt større styrke.«

Og hvori består denne humanitære katastrofe? Primært er miner i dag ikke et våben, men et terrormiddel. Siden 1975 er over 1 million mennesker blevet dræbt af landminer, og der ligger i dag ca. 110 millioner miner spredt ud over hele Jorden. Knap 2.000 mennesker, hvoraf cirka en

tredjedel er børn, bliver dræbt eller lemlæstet hver måned, og værst går det ud over børnene, der på grund af deres ringe størrelse får voldsomme skader i de vitale organer og ikke »bare« mister et ben. De sociale og menneskelige omkostninger er kolossale.

Dertil kommer, at landminerne i sig selv er en selvstændig forhindring for udviklingen i en række områder af verden. Byerne, vejene, bjergene og landbrugsområderne er plastret til med miner, og det er en forbrydelse mod menneskeheden, vi er vidne til. Det er vor tids største humanitære katastrofe.

Danmark har i en lang række sammenhænge været foregangsland. Det gælder bl.a. vores støtte til og opbakning bag FN, det gælder den danske miljøindsats og ulandsbistand, og det gjaldt f.eks., da Danmark gik foran og fastholdt sanktionerne mod Sydafrika for at fjerne apartheidssystemet – en indsats, vi har høstet stor international ros for, og som vi kan være stolte af i dag.

Men hvad er Danmarks rolle i sagen om antipersonelminer? Desværre kan man ikke sige lige nu, at Danmark har spillet eller spiller en glørværdig rolle, tværtimod. Vi er i en situation, hvor Danmark af helt uforståelige grunde har valgt en fodslæbende og forsinkende rolle. Den danske position er fremstillet i danske medier, som om vi støtter et internationalt totalforbud, men at dette budskab bare ikke rigtig er trængt uden for Danmarks grænser.

Under gennemgangskonferencen i Wien i sidste og forrige måned har Danmark ikke – så vidt vi er orienteret – arbejdet for et totalforbud, i hvert fald ikke ifølge menneskeretsorganisationen Human Rights Watch og ifølge de referater, vi har læst og hørt. Det afgørende synes derimod at have været snævre danske forsvarsinteresser.

Af hensyn til tågede danske forsvarsinteresser accepterer man, at Danmark ikke kommer til at spille en fremadrettet rolle i forhold til en af vor tids største humanitære katastrofer. Det er sagen i al dens enkelthed.

Det er en illusion at tro, at man kan klare det hele ved at skelne mellem dumme og smarte miner. Når vi ved, hvor svær våbenkontrol i almindelighed er, så duer det standpunkt ikke til noget som helst. Fremskridt på dette område sker kun ved én ting, og det er forbud, og der er altså nogle lande, der skal gå foran for at sætte den proces i gang. Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt forskellige opfattelser af minernes betydning, forskellige landes forsvar har.